

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Karly Cháberové a soudců Jana Kratochvíla a Štěpána Výborného ve věci

žalobce

J. A.,
narozen dne ...
zastoupen Mgr. Pavlem Čížinským, advokátem
sídlem Ječná 7, Praha 2

proti

žalovanému

**Ministerstvo vnitra, Komise pro rozhodování ve věcech pobytu
cizinců**
sídlem nám. Hrdinů 1634/3, Praha 4

za účasti

osob zúčastněných na řízení

- I) ...
- II) ...
- III)
- IV)

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 2. 2015, č. j. MV-5438-5/SO/sen-2015,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí Ministerstva vnitra, Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců, ze dne 18. 2. 2015, č. j. MV-5438-5/SO/sen-2015, se ruší a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 15 342 Kč do jednoho měsíce od právní moci rozsudku k rukám zástupce Mgr. Pavla Čížinského, advokáta.

Odůvodnění:

I.

Rekapitulace předchozího řízení a obsah správního spisu

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „ministerstvo“), ze dne 8. 11. 2014, č. j. OAM-35866-20/DP-2013 (dále jen „prvoinstanční rozhodnutí“). Tímto prvoinstančním rozhodnutím ministerstvo zamítlo žádost žalobce o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu.
2. Z předloženého správního spisu soud zjistil následující pro své rozhodnutí podstatné skutečnosti.
3. Žalobci byl povolen dlouhodobý pobyt za účelem podnikání s platností od 17. 2. 2012 do 24. 7. 2013. Dne 10. 7. 2013 žalobce podal žádost o prodloužení doby platnosti tohoto povolení. Žalobce žil ve společné domácnosti s manželkou s třemi nezletilými dětmi, narozenými v roce 2005, 2008 a 2012. Nejstarší z dětí se narodilo v Česku, dvě mladší poté v USA.
4. K žádosti žalobce jako doklad prokazující jeho úhrnný měsíční příjem předložil platební výměr za rok 2012. Výzvou ze dne 10. 7. 2013 ministerstvo žalobce vyzvalo k odstranění vad žádosti včetně dokladů prokazujících úhrnný měsíční příjem. Ve výzvě bylo zdůrazněno a výslovně uvedeno, že pro účely předložení dokladů o úhrnném měsíčním příjmu cizince a s ním společně posuzovaných osob je vhodné doložit všechny měsíční příjmy, kterých žadatel i případně ostatní společně posuzované osoby dosahují. Žalobce byl poučen o tom, že výše požadovaného úhrnného měsíčního příjmu pro účely prodloužení povolení k pobytu se odvozuje od počtu společně posuzovaných osob a jejich věku a lze ji vypočítat z částek uvedených v příloze. K výzvě byla připojena i obsáhlá příloha, která je poučením o náležitostech žádosti o prodloužení povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání – OSVČ a poučení o požadavcích na tyto náležitosti kladené. V příloze je výslovně uvedeno, že forma dokladu o úhrnném měsíčním příjmu není přímo zákonem stanovena, avšak záleží na druhu příjmu, kterého žadatel

Shodu s prvopisem potvrzuje V. B.

dosahuje. Příloha také obsahovala informace o tom, které osoby jsou považovány pro tyto účely za společně posuzované osoby.

5. Dne 3. 2. 2014 ministerstvo žalobci zaslalo další výzvu k předložení dokladů prokazujících splnění podmínky úhrnného měsíčního příjmu. Uvedlo, že bylo zjištěno, že výše dosud doložených příjmů je nižší než zákonem požadovaná. Vyzvalo tedy žalobce k odstranění vady žádosti a to tak, že doloží další možné doklady o finančním zajištění, aby výše prostředků odpovídala zákonným požadavkům. Další opakovanou výzvu ministerstvo žalobci zaslalo dne 7. 4. 2014 a opakovaně mu prodlužovalo lhůtu k jeho splnění.
6. Žalobce nakonec doložil doklad o ubytování, v němž byly stanoveny skutečné náklady na bydlení včetně poplatků ve výši 13 000 Kč měsíčně a dále potvrzení, dle kterého sestra manželky žalobce darovala v roce 2013 každému ze třech dětí 3 500 USD, tj. celkem 10 500 USD.
7. Ministerstvo prvoinstančním rozhodnutím žádost zamítlo. Důvodem bylo, že žalobce nepředložil doklady prokazující požadovanou výši úhrnného měsíčního příjmu. Ta podle ministerstva měla činit minimálně 24 590 Kč. Nicméně prokázaný příjem činil pouze 8 612 Kč. Ministerstvo při stanovení prokázaného příjmu nezohlednilo dary od sestry manželky, neboť není jasná stálost a pravidelnost těchto příjmů.
8. Ministerstvo dodalo, že dopady tohoto rozhodnutí nebudou pro žalobce nepřiměřené. Pobytová oprávnění jeho manželky a tří dětí jsou odvozena od jeho oprávnění. Podle ministerstva je tedy evidentní, že rozhodnutí nebude znamenat dotčení rodinných vazeb, protože rodina žalobce bude muset odcestovat s ním. Co se týče soukromého života, tak žalobce zde pobývá od roku 2011, což vzhledem k věku žalobce není dlouhá doba, která by mu bránila se znovu adaptovat a zařadit do ghanské společnosti. Nemá zde žádné významné majetkové vztahy a nevlastní nemovitost.
9. Žalovaný napadeným rozhodnutím odvolání žalobce zamítl. Ztotožnil se s názorem prvoinstančního orgánu, že žalobce nesplnil podmínku dosažení dostatečné výše úhrnného měsíčního příjmu podle § 46 odst. 7 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „cizinecký zákon“), dle kterého byl povinen doložit měsíční příjem minimálně ve výši 24 490 Kč. Tuto částku však účastník řízení neprokázal. Žalovaný sice usoudil, že ministerstvo chybně vypočítalo žalobcem prokázaný příjem, ale ani správná částka (9 650,50 Kč) nesplňovala zákonný požadavek § 46 odst. 7 písm. b) cizineckého zákona.
10. Žalovaný souhlasil i se závěrem ministerstva, že jednorázový dar nelze akceptovat jako doklad prokazující úhrnný měsíční příjem účastníka řízení a s ním společně posuzovaných osob, neboť nevykazuje znaky stálosti a pravidelnosti. V samotném jazykovém vyjádření pojmu „úhrnný měsíční příjem“ je třeba vidět požadavek pravidelnosti, neboť zákon nehovoří např. o příjmu v měsíci, ve kterém byla podána žádost nebo v měsíci předcházejícím, ale používá tvar sousloví „měsíční příjem“, ve kterém je požadavek pravidelnosti příjmu implicitně obsažen. Jelikož cizinec musí být schopen uhradit předmětné náklady na pobyt na území České republiky každý měsíc, jak vyplývá ze zákonné dikce „úhrnný měsíční příjem“, je nutné, aby cizinec disponoval kontinuálně, tj. po celou dobu platného pobytu na území České republiky, a současně měsíčně, tj. pravidelně, minimální výší finančních prostředků za účelem pokrytí nezbytných potřeb svých a společně posuzovaných osob.

Shodu s prvopisem potvrzuje V. B.

11. Dle názoru žalovaného ministerstvo rovněž dostatečným způsobem zvážilo a posoudilo dopad rozhodnutí do soukromého a rodinného života účastníka řízení a učinilo tak na základě dostatečně zjištěného stavu věci. V daném případě není rozhodnutí o neprodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu nepřiměřené. Podle žalovaného kritéria pro posouzení přiměřenosti negativního dopadu rozhodnutí uvedená v § 174a cizineckého zákona jsou pouze demonstrativní a správní orgán posuzující přiměřenost není povinen se v odůvodnění svého rozhodnutí vypořádat s každým jednotlivým kritériem, stejně jako mu nic nebrání vzít v potaz i kritéria jiná, pokud si to vyžádají specifika daného případu. Účastník řízení nekonkretizoval, jaký negativní dopad bude mít rozhodnutí do jeho života. Účastník řízení pobývá na území České republiky se svojí manželkou a třemi dětmi. Všichni čtyři odvozují svůj pobytový status od oprávnění k pobytu účastníka řízení. Celá rodina tak bude muset opustit území České republiky a společnému životu v zemi původu nic nebrání.
12. Ze správního spisu týkajícího se žádosti manželky žalobce o prodloužení dlouhodobého pobytu za účelem společného soužití soud zjistil, že jí vyhověno nebylo. Poté, co žádost žalobce byla pravomocně zamítnuta, ministerstvo vnitra žádost jeho manželky zamítlo z následujícího důvodu: „nedisponuje-li nositel oprávnění ke sloučení rodiny platným pobytovým oprávněním na území České republiky, je zřejmé, že účel pobytu, kterým je společné soužití rodiny na území České republiky, nemůže být žadatelkou plněn“ (rozhodnutí ministerstva vnitra ze dne 30. 6. 2016, č. j. OAM-35887-62/DP-2013). K odvolání manželky žalobce byl tento názor následně potvrzen Komisí pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců v rozhodnutí ze dne 29. 8. 2016, č. j. MV-105704-4/SO-2016.
13. Ze správních spisů týkajících se dětí žalobce soud zjistil, že jejich žádostem o prodloužení dlouhodobého pobytu za účelem společného soužití také nebylo ministerstvem vyhověno (rozhodnutí ze dne 22. 2. 2016, č. j. OAM-35910-52/DP-2013 (nejstarší dítě); č. j. OAM-35932-53/DP-2013 (prostřední dítě); a č. j. OAM-26213-55/DP-2013 (nejmladší dítě). K odvolání žalovaný tato rozhodnutí zrušil, nikoliv však z důvodů ve prospěch dětí žalobce. Žalovaný byl názoru, že se ministerstvo nevyjádřilo ke skutečnosti, že děti již nejsou nezletilým dítětem cizince (žalobce) s povoleným pobytem na území a nemohou tak plnit účel společného soužití (rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 4. 2016, č. j. MV-49880-4/SO-2016 (nejstarší dítě); č. j. MV-49857-4/SO-2016 (prostřední dítě); č. j. MV-49886-4/SO-2016 (nejmladší dítě)).

II.

Argumentace účastníků

14. Žalobce namítá nezákonnost napadeného rozhodnutí. Konkrétně uvádí následující žalobní body:
 - 1) Prvoinstanční rozhodnutí je chybné a nepřezkoumatelné, neboť správní orgány nezohlednily doložené příjmy od rodinných příslušníků.
 - 2) Správní orgány neupřesnily, jaký dokument lze považovat za dostatečný k prokázání příjmu a jejich rozhodnutí je formalistické.
 - 3) Správní orgány nedostatečně zjišťovaly okolnosti pro rozhodnutí podle § 174a cizineckého zákona a přiměřenost dopadů rozhodnutí vyhodnotily chybně.

Shodu s prvopisem potvrzuje V. B.

15. Žalovaný ve svém vyjádření navrhl žalobu zamítnout, přičemž odkázal v podrobnostech na své rozhodnutí.
16. Dne 16. 1. 2019 se ve věci konalo jednání před soudem, při kterém zástupce žalobce setrval na výše uvedené argumentaci. Žalovaný se z účasti na jednání omluvil.

III.

Posouzení žaloby

17. Městský soud na základě žaloby v rozsahu žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 soudního řádu správního), přezkoumal napadené rozhodnutí včetně řízení, které jeho vydání předcházelo. Při přezkoumání rozhodnutí soud vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 soudního řádu správního). Jednotlivým žalobním bodům se bude věnovat postupně.
18. **Ad 1)** Žalobce namítá, že správní orgány měly do výše prokazaného úhrnného měsíčního příjmu žalobce započítat také výpomoc od rodinných příslušníků.
19. Podle § 46 odst. 7 písm. b) cizineckého zákona ve znění účinném od 1. 5. 2013 do 17. 12. 2015 (tedy po celou dobu správního řízení) k žádosti o vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání byl cizinec povinen předložit doklad prokazující, že úhrnný měsíční příjem cizince a společně s ním posuzovaných osob pobývajících na území nebude nižší než součet částek životních minim cizince a s ním společně posuzovaných osob a nejvyšší částky normativních nákladů na bydlení stanovených pro účely příspěvku na bydlení zvláštním právním předpisem nebo částky, kterou cizinec věrohodně prokáže jako částku skutečných odůvodněných nákladů vynakládaných na bydlení své a společně posuzovaných osob; společně posuzovanými osobami se pro účely tohoto zákona rozumí osoby uvedené v § 4 odst. 1 zákona o životním a existenčním minimu za podmínek uvedených v § 4 odst. 2 a 3 zákona o životním a existenčním minimu; za příjem se považuje příjem započítatelný podle zákona o životním a existenčním minimu, s výjimkou jednorázového příjmu, přídatku na dítě, podpory v nezaměstnanosti, podpory při rekvalifikaci a dávek v systému pomoci v hmotné nouzi; pro účely výpočtu příjmu se § 8 odst. 2 až 4 zákona o životním a existenčním minimu nepoužije.
20. Znění zákona tedy výslovně zapovídalo započítat do úhrnného měsíčního příjmu „jednorázový příjem“. Soud tedy v posouzení této otázky nespátřuje žádnou chybu správních orgánů, které se řídily výslovným zněním zákona. Nejde z jejich strany tedy ani o chybný teleologický výklad, jak namítá žalobce. K tomuto závěru lze dospět jazykovým výkladem tehdy účinného znění § 46 odst. 7 písm. b) cizineckého zákona. Se žalobcem lze souhlasit v tom, že v tomto ohledu žádosti o dlouhodobý pobyt za účelem podnikání musely splňovat podobné podmínky jako žádosti o trvalý pobyt (viz § 71 odst. 1 cizineckého zákona a požadavek na „pravidelný“ příjem). Nicméně nejde o nepřipustnou analogickou aplikaci tohoto ustanovení cizineckého zákona, jak namítá žalobce. Ministerstvo ani žalovaný totiž § 71 cizineckého zákona vůbec neargumentovalo.
21. Městský soud dále doplňuje, že toto znění zákona je v souladu s čl. 5 Směrnice Rady 2003/109/ES ze dne 25. listopadu 2003 o právním postavení státních příslušníků třetích zemí, kteří jsou dlouhodobě pobývajícími rezidenty. Podle jeho odstavce 1 členské státy požadují od státních příslušníků třetích zemí, aby prokázali, že pro potřeby vlastní a vyživovaných rodinných příslušníků mají stálé a pravidelné příjmy, které jsou dostatečné k zajištění jejich výživy a výživy jejich rodinných příslušníků, aniž by využívali systému

sociální podpory dotčeného členského státu. Členské státy posoudí tyto příjmy z hlediska jejich povahy a pravidelnosti a před podáním žádosti o přiznání právního postavení dlouhodobě pobývajícího rezidenta mohou přihlédnout k výši minimální mzdy a minimálního důchodu. I směrnice EU tedy požaduje prokázání pravidelnosti příjmů, což jednorázové příjmy nenaplnují.

22. Požadavek na stálý a pravidelný příjem u osob žádajících o pobyt za účelem podnikání je akceptován i judikaturou správních soudů (viz např. rozsudek Krajského soudu v Plzni, č. j. 57 A 98/2017-47 ze dne 17. 7. 2018).
23. Za irelevantní poté soud považuje poukazy žalobce na § 42b odst. 1 zákona o pobytu cizinců. Toto ustanovení se týká žádostí o vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny. Žalobce však žádal o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání, respektive jeho prodloužení.
24. Městský soud tedy dospěl k závěru, že bylo povinností žalobce prokázat měsíční úhrnný příjem v požadované výši, a do této výše nebylo možno započíst jednorázové příjmy.
25. Z tohoto důvodu ministerstvo a žalovaný správně nezohlednily potvrzený dar 10 500 USD, který rodina žalobce obdržela v roce 2013 od příbuzných. Jak je zřejmé z potvrzení, kterým dar žalobce prokazoval, tak se jednalo o jednorázový dar. Příbuzní v něm ani nijak nenaznačují, že by se mělo jednat o pravidelný dar.
26. Městský soud tedy dospěl k závěru, že tato námitka je nedůvodná. Žalovaný i ministerstvo řádně a dostatečně odůvodnily, proč k tomuto daru nepřihlédly a tento jejich závěr soud považuje za správný.
27. **Ad 2)** Žalobce dále namítá, že správní orgány neupřesnily, jaký dokument lze považovat za dostatečný k prokázání příjmů a jejich rozhodnutí je proto formalistické.
28. K této námitce městský soud uvádí, že ministerstvo žalobci adresovalo několik výzev (viz body 4 a 5 výše), ve kterých jej upozorňovalo na nedostatky v jeho žádosti, konkrétně jej explicitně upozorňovalo na nedoložení příjmu v dostatečné výši.
29. Konkrétně ve výzvě z 10. 7. 2013 bylo zdůrazněno a výslovně uvedeno, že pro účely předložení dokladů o úhrnném měsíčním příjmu cizince a s ním společně posuzovaných osob je vhodné doložit všechny měsíční příjmy, kterých žadatel i případně ostatní společně posuzované osoby dosahují. Byl poučen o tom, že výše požadovaného úhrnného měsíčního příjmu pro účely prodloužení povolení k pobytu se odvozuje od počtu společně posuzovaných osob a jejich věku a lze ji vypočíst z částek uvedených v příloze. Stejně tak je v příloze vymezen okruh osob považovaných pro tyto účely za společně posuzované osoby. K výzvě byla připojena i obsáhlá příloha, která je poučením o náležitostech žádosti o prodloužení povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání – OSVČ a poučení o požadavcích na tyto náležitosti kladené. V příloze je výslovně uvedeno, že forma dokladu o úhrnném měsíčním příjmu není přímo zákonem stanovena, avšak záleží na druhu příjmu, kterého žadatel dosahuje.
30. Městský soud se domnívá, že těmito výzvami, které jsou dostatečně konkrétní a srozumitelné, správní orgán splnil svou poučovací povinnost stanovenou v § 4 odst. 2 správního řádu. Nakonec se nezdá, že by výzvy žalobce nepochopil, neboť na ně řádně reagoval. Nelze ani říci, že by správní orgány protiprávně ignorovaly potvrzení o daru od příbuzných. Toto řádně ve svém odůvodnění zohlednily a vysvětlily, proč k němu

nepřihlédly. Důvodem nebylo, že by potvrzení považovaly za nezpůsobilý doklad, ale že šlo o doklad o jednorázovém a nikoliv pravidelném příjmu (viz výše).

31. Městský soud tedy nedospěl k závěru, že by napadené rozhodnutí trpělo přepjatým formalismem.
32. **Ad 3)** Městský soud nakonec posoudil námitku žalobce, že napadené rozhodnutí se nedostatečně vypořádalo s dopady na soukromý a rodinný život žalobce a jeho rodiny.
33. Podle § 44a odst. 3 cizineckého zákona se na prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu ustanovení § 35 odst. 2 a 3 cizineckého zákona vztahují obdobně. Podle § 35 odst. 3 cizineckého zákona dobu platnosti víza k pobytu nad 90 dnů a dobu pobytu na území na toto vízum nelze prodloužit, pokud ministerstvo shledá důvod pro zahájení řízení o zrušení platnosti tohoto víza (§ 37). § 37 odst. 2 téhož zákona poté vyjmenovává důvody, za splnění kterých ministerstvo zruší platnost víza k pobytu nad 90 dnů. Podmínkou však je, aby důsledky tohoto rozhodnutí, byly přiměřené důvodu pro zrušení platnosti víza. Při posuzování přiměřenosti ministerstvo přihlíží zejména k dopadům tohoto rozhodnutí do soukromého a rodinného života cizince. Z těchto ustanovení tak dle soudu vyplývá, že bylo povinností žalovaného posoudit dopady do soukromého a rodinného života, které odmítnutí žádosti žalobce bude mít.
34. Povinnost správních orgánů zkoumat dopady rozhodnutí do soukromého a rodinného života, kterým fakticky dochází k odnětí či zániku, tedy včetně neprodloužení, oprávnění cizince k pobytu nakonec vyplývá i přímo ze základních práv cizince chráněných čl. 8 evropské Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a čl. 10 odst. 2 Listiny základních práv a svobod. Správní orgán se tedy s touto námitkou musí vypořádat bez ohledu na to, zda cizinecký zákon v daném řízení vyžaduje nebo nevyžaduje posouzení přiměřenosti ve smyslu 174a cizineckého zákona (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 5. 2018, č. j. 6 Azs 201/2016-46, bod 28). Správní orgány se tedy v nyní posuzovaném případě tímto dopadem správně zabývaly.
35. Z ustálené judikatury správních soudů vyplývá, že byť žádost o povolení pobytu cizinci je řízením zahájeném na žádost, tak dopady svých rozhodnutí do soukromého a rodinného života cizince musí správní orgány zohlednit z vlastní iniciativy. Například pokud je ze spisového materiálu zřejmé, že žadatel má rodinu musí se správní orgány s touto okolností podrobně vypořádat a zjišťovat konkrétní rodinné a soukromé vazby žadatele (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 6. 2017, č. j. 9 Azs 60/2017 – 37, bod 20-21). Na druhou stranu žalované lze přisvědčit v tom, že není nutné se zabývat všemi kritérii vyjmenovanými v § 174a cizineckého zákona (viz tamtéž, bod 20). Pokud některá kritéria nejsou v dané věci relevantní, není třeba se jimi zabývat.
36. K obsahu povinnosti posoudit přiměřenost dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života Nejvyšší správní soud vysvětlil, že ze samotné podstaty principu přiměřenosti plyne, že se poměřuje „něco k něčemu“. V tomto kontextu je nutno poměřovat veřejný zájem spočívající v tom, aby na povolení k pobytu byla vydávána pouze osobám, které splňují zákonné požadavky s právem na soukromý a rodinný život cizince (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2013, č. j. 8 As 68/2012-39, bod 35). Posuzování přiměřenosti si lze představit jako poměřování na rovnoramenných vahách. Na jednu misku vah se položí míra, v jaké cizinec nesplňuje zákonné požadavky pro vydání povolení k pobytu (v nyní posuzovaném případě tedy objem prostředků, které žalobci chyběly do zákonem požadovaného úhrnného měsíčního příjmu) a stanoví se

význam těchto nedostatků z hlediska veřejného zájmu. Na druhou misku vah se položí tíha dopadů do soukromého a rodinného života. Aby rozhodnutí o nevydání povolení k pobytu bylo přiměřené, je nutné, aby miska vah s veřejným zájmem byla těžší (veřejný zájem závažnější) než miska s dopady (jejich závažností) do soukromého a rodinného života.

37. Otázkou v nyní posuzované věci je, zda žalovaný této své povinnosti řádně a z vlastní iniciativy posoudit dopad svého rozhodnutí do soukromého a rodinného života dostál.
38. Ze správního spisu bylo zjevné, že žalobce v Česku žil se svou rodinou – manželkou a třemi dětmi. Pobytový status manželky a dětí byl navázán na pobytový status žalobce, čímž i sám žalovaný argumentoval. Žalovaný uvedl, že dopad do rodinného života neshledává, neboť všichni čtyři rodinní příslušníci žalobce odvozují svůj pobytový status od oprávnění k pobytu účastníka řízení a celá rodina tak bude muset opustit území České republiky a společnému životu v zemi původu nic nebrání. Městský soud souhlasí, že takový závěr má svou logiku, nicméně, jak bude vysvětleno níže ani tento závěr nakonec neobstojí. Městský soud však pochybení správních orgánů spatřuje především v tom, jak se vypořádaly, či spíše nevypořádaly s dopady do soukromého života.
39. Co se týče soukromého života, tak ministerstvo pouze poznamenalo, že žalobce zde pobývá od roku 2011, což vzhledem k věku žalobce není dlouhá doba, která by mu bránila se znovu adaptovat a zařadit do ghanské společnosti. Nemá zde žádné významné majetkové vztahy, nevlastní nemovitost. Ministerstvo ani žalovaný však nijak nehodnotily, jaký bude dopad tohoto rozhodnutí do soukromého života rodiny žalobce.
40. V dané věci bylo řízení vedeno o žádosti žalobce o prodloužení povolení k dlouhodobému pobytu. Pobyt manželky a dětí žalobce byl plně navázán na pobytové oprávnění žalobce. Správní orgány tak věděly, že rozhodnutí o žádosti žalobce bude mít zřejmý dopad i na oprávnění k pobytu jeho manželky a dětí. Při posuzování dopadů do rodinného života žalobce právě argumentovaly tím, že rodina s ním bude muset odcestovat. V takové situaci, pokud na pobyt žadatele jsou skrze pobyt za účelem společného soužití rodiny navázány pobyty dalších osob, je dle městského soudu nezbytné posoudit dopad rozhodnutí do rodinného a soukromého života celé této skupiny osob - v dané věci tedy i dopady do soukromého života manželky žalobce a jejich dětí.
41. Jak bylo zdůrazněno již výše, nutnost posouzení dopadů do soukromého a rodinného života negativních rozhodnutí v oblasti pobytových oprávnění cizinců vyplývá ze základních práv těchto osob garantovaných Listinou základních práv a mezinárodními úmluvami. Je tedy povinností správních orgánů tento dopad pečlivě posoudit. V dané věci lze teoreticky uvažovat o tom, že dopady do soukromého života manželky a dětí by byly posouzeny samostatně v případě rozhodování o jejich žádostech o prodloužení pobytu. Takový postup však městský soud nepovažuje z několika důvodů za správný.
42. Za prvé, takový postup není prakticky reálný. Pokud pobyt žalobce nebyl prodloužen je zřejmé, že pobyt jeho manželky a dětí vydaný za účelem společného soužití rodiny již nemohl tento účel naplňovat a takové povolení jim již nemohlo být vydáno a tedy ani prodlouženo. Jak vyplývá z § 44a odst. 4 cizineckého zákona platnost povolení k dlouhodobému pobytu vydaného za účelem společného soužití rodiny nelze prodloužit, je-li důvod pro zahájení řízení o zrušení platnosti tohoto povolení (§ 46a). Podle § 46a odst. 2 písm. j) cizineckého zákona je důvodem pro zrušení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny, pokud nositel oprávnění ke sloučení rodiny

Shodu s prvopisem potvrzuje V. B.

požádal o zrušení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu nebo mu byla platnost tohoto povolení zrušena, nebyla prodloužena nebo skončila. Přesně takto nakonec ministerstvo a žalovaný postupovaly v případě žádosti manželky a dětí žalobce a jejich žádostí o prodloužení povolení k pobytu za účelem sloučení rodiny nevyhověly (viz body 12 a 13 výše). Žalovaný tedy zastává názor, že v případě zamítnutí žádosti žalobce již nelze vyhovět žádostem osob se žalobcem „slučovaných“. Nelze-li vůbec plnit účel pobytu, těžko si lze představit, že by pobyt mohl být přesto udělen z důvodu negativních dopadů do soukromého a rodinného života.

43. Za druhé, posuzování dopadu do soukromého života „slučovaných“ osob v nějakém jiném řízení, poté, co je žádost o povolení k pobytu nositele oprávnění ke sloučení rodiny zamítnuta, ochranu soukromého života těchto závislých osob snižuje. Výsledek poměřování přiměřenosti dopadů v samostatných řízeních může být totiž silně ovlivněn tím, že jeden člen rodiny pobytové oprávnění pozbyl a musí opustit území. V takovém případě zájem na sloučení s tímto členem rodiny bude faktorem vyvažujícím zájem těchto osob na setrvání na území České republiky.
44. Za třetí, takový postup ignoruje realitu, kdy rodina vytváří jeden funkční celek. Nakonec i z těchto důvodů se posuzuje dostatečná výše příjmu rodiny jako celku, jak správně učinily správní orgány i v nyní posuzovaném případě. Jak poznamenala v obdobném případě Sněmovna lordů (tehdy nejvyšší soud Spojeného království) rozdělovat rodinu za účelem posouzení dopadů do soukromého a rodinného života rozhodnutí o neprodloužení pobytu je zcela umělé a nepraktické. Navíc takové dělení „riskuje, že bude opomenuta hlavní podstata rodinného života, že celek je větší než součet jeho jednotlivých částí. Právo na respektování rodinného života člověka nezbytně zahrnuje právo na respektování rodinného života druhých, obvykle manžela či nezletilých dětí, které tento rodinný život tvoří“ (rozsudek ve věci *Beoku-Betts (FC) (Appellant) v Secretary of State for the Home Department*, [2008] UKHL 39, per Baroness Hale). Takový postup ignoruje, že soukromý a rodinný život osob tvořících jednu rodinu je nerozlučně svázán a propleten. Nelze rozhodnout například o tom, že manželka má právo na prodloužení pobytu na území s ohledem na nepřiměřený dopad do soukromého života opačného rozhodnutí a v jiném řízení rozhodnout, že její manžel právo na prodloužení nemá. Společné soužití je základní složkou rodinného života. Ještě absurdnější by takový důsledek byl u nezletilých dětí. Bylo by stěží akceptovatelné, abychom v řízení o žádostech nezletilých dětí o prodloužení pobytu dospěly k závěru, že s ohledem na jejich soukromý život je nutno jim pobyt prodloužit, pokud jejím rodičům pobyt prodloužen nebyl.
45. Za čtvrté, z právě uvedeného vyplývá i nesprávnost závěru žalovaného, že právo na rodinný život žalobce nebude dotčeno, neboť celá rodina bude muset opustit území České republiky. Pokud však zároveň není posouzen i dopad na soukromý život jeho manželky a dětí, tak nelze učinit jasný závěr, že tyto osoby ho mohou, či dokonce musí bez problémů následovat zpět do země původu.
46. Za páté, jelikož žalobce má děti, je nezbytné již v případě rozhodnutí o žádosti žalobce posoudit dopad na zájmy jeho dětí. Zájmy dětí zahrnují i jejich zájem na zachování soukromého života, který na českém území požívají. Podle čl. 3 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte nejlepší zájem dítěte musí být předním hlediskem při jakékoli činnosti týkající se dětí, ať už uskutečňované veřejnými nebo soukromými zařízeními sociální péče, soudy, správními nebo zákonodárnými orgány. Podle Nejvyššího správního soudu i při rozhodování v cizineckých věcech jsou správní orgány povinny dodržovat čl. 3 odst. 1

Úmluvy o právech dítěte (rozsudek ze dne 19. 11. 2015, č. j. 4 Azs 222/2015 – 42). Stejný princip je zakotven i v čl. 24 odst. 2 Listiny základních práv EU, která je s ohledem na svůj čl. 51 v této věci aplikovatelná (rozhodování o pobytech cizinců je regulováno právem EU).

47. Také z judikatury Evropského soudu pro lidská práva vyplývá, že v imigračních otázkách se musí posuzovat dopad rozhodnutí na nejlepší zájem dítěte, byť účastníkem řízení je pouze dospělá osoba, tedy zpravidla rodič. Například v rozsudku ve věci *M.P.E.V. a další proti Švýcarsku* ze dne 8. 7. 2014, č. 3910/13, bod 57, ESLP shledal porušení práva na soukromý a rodinný život, neboť švýcarské soudy se nezabývaly dopady rozhodnutí o vyhoštění rodiče na nejlepší zájem jeho nezletilé dcery.
48. Vyhodnocení dopadu rozhodnutí na nejlepší zájem dítěte vyžaduje i judikatura Nejvyššího právního soudu (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 5. 2018, č. j. 6 Azs 201/2016-46, bod 29).
49. V nyní posuzované věci však žalovaný ani ministerstvo nijak nehodnotilo dopad svého rozhodnutí o neprodloužení pobytu žalobce na soukromý život jeho dětí, které zde již řadu let žijí (nejstarší se zde dokonce narodilo). Dopady do soukromého života dětí tedy mohou být podle okolností zvlášť závažné. Závažnost dopadů bude záviset na míře integrace do zdejší společnosti (navštěvování škol a školek, jakým jazykem děti mluví, atd.). Zjišťovat a následně vyhodnotit tyto okolnosti bylo na žalovaném, respektive ministerstvu. V napadeném rozhodnutí se však této otázce žalovaný vůbec nevěnoval.
50. Z těchto důvodů městský soud uzavírá, že bylo povinností správních orgánů při rozhodování o žádosti žalobce posoudit dopad negativního rozhodnutí do rodinného a soukromého života celé jeho rodiny a nikoliv pouze jeho samotného. Jedině takový postup zaručuje efektivní ochranu soukromého a rodinného života všech osob tuto rodinu tvořících a zohledňuje nejlepší zájem dětí. Žalovaný ani ministerstvo tak však neučinily a dopad rozhodnutí do soukromého života manželky žalobce a jejich dětí nijak neposoudily. Tu část odůvodnění napadeného rozhodnutí, kde se žalovaný zabývá dopadem do soukromého a rodinného života, soud proto považuje za nedostatečnou. Proto ani skutkové okolnosti nelze považovat za dostatečně zjištěné. Napadené rozhodnutí je tak v tomto ohledu nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů rozhodnutí.

IV.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

51. Městský soud tedy z výše uvedených důvodů napadené rozhodnutí podle § 78 odst. 1 soudního řádu správního pro vady řízení zrušil a věc žalovanému vrátil k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 soudního řádu správního), v němž bude žalovaný právním názorem soudu dle § 78 odst. 5 soudního řádu správního vázán.
52. Bude nyní povinností žalovaného posoudit dopady rozhodnutí do soukromého a rodinného života nejenom žalobce, ale i osob, jejichž pobyt byl navázán na pobyt žalobce, konkrétně jeho manželky a dětí. Při tomto posuzování vezme v potaz i princip nejlepšího zájmu dítěte v souladu s čl. 3 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte a čl. 24 odst. 2 Listiny základních práv EU. V daném případě bude žalovaný poměřovat na jedné straně intenzitu zásahu do soukromého a rodinného života žalobce, jeho manželky a dětí způsobenou zamítnutím žádosti o prodloužení pobytu žalobce a na druhé straně závažnost důvodů, z

Shodu s prvopisem potvrzuje V. B.

kterých by měla být žádost žalobce zamítnuta. V daném případě tedy nedostatečná výše prokázaného úhrnného měsíčního příjmu žalobce. Zde bude při hodnocení váhy veřejného zájmu hrát hlavní roli právě výše rozdílu mezi zákonem požadovanou výší úhrnného měsíčního příjmu žalobce a výší žalobcem prokázanou.

53. Nad rámec právě uvedeného městský soud dodává, že v případě žalobce (jako i obecně v typově obdobných případech) správní orgány musí osoby, jejichž pobytový status je na žalobce navázán považovat za účastníky správního řízení podle § 27 odst. 2 správního řádu. Manželka a děti žalobce totiž budou rozhodnutím o žádosti žalobce o prodloužení pobytu přímo dotčeni (viz obdobně rozsudky Nejvyššího právního soudu, č. j. 9 Azs 214/2017-58; či č. j. 6 Azs 284/2015-25).
54. O nákladech řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 soudního řádu správního, podle kterého má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce měl v této věci plný úspěch.
55. Náhrada nákladů řízení představuje žalobcem zaplacený soudní poplatek z podané žaloby v částce 3 000 Kč a náhrada nákladů právního zastoupení žalobce advokátem. Zástupce učinil tři úkony právní služby po 3 100 Kč [příprava a převzetí zastoupení, podání žaloby a účast na jednání podle § 11 odst. 1 písm. a), d), g) ve spojení s § 7 bodem 5 ve vazbě na § 9 odst. 4 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), v rozhodném znění]. Za každý tento úkon mu náleží režijní paušál ve výši 300 Kč podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu. To vše zvýšené o DPH z odměny a náhrad. Celkem tak byla přiznána náhrada nákladů řízení ve výši 15 342 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 16. ledna 2019

JUDr. Karla C h á b e r o v á v. r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje V. B.